

SLOVENE.

Političen list za slovenski narod.

Pe pošti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr

V administraciji prejemam, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino in oznanila (insertate) prejema upravništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“ Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisni se ne vračajo, ne frankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izveniši nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 67.

V Ljubljani, v sredo 22. marca 1893.

Letnik XXI.

Mladočehi v Brnu.

Iz Brna, 17. marca.

Že nekaj časa sèm, in posebno od mladočeskega poziva za podporo, se je govorilo, da prične ista stranka svoje delovanje pri nas na Moravskem. Kar smo pričakovali, kar smo mislili, se je tudi zgodilo pretečeno nedeljo, 12. t. m.

Prišla sta mladočeska vodnika dr. Edv. Grégr in dr. Masaryk v Brno k shodu, ki ga je sklicala takozvana „lidová strana“. Stranka še ni stara, pač pa „narodna“ do skrajne meje, le njeno mišljenje ozir vere ni bilo dosedaj čisto jasno. Tu pa tam se je sicer mislilo, da so „lidovci“ jedno in tisto z Mladočehi, a vendar se ni moglo za gotovo reči. Kajti znano je, da je le-tem vera brezpotrebna stvar, „lidová strana“ pa je o sebi trdila, da vero čisla in da zahteva le v politiki odločnejše postopanje.

Res je pa tudi z druge strani, da ni razodevala za vero posebne vneme, da jo je rajši prezirala, toda javno se ni upala tega pokazati, ker ljudstvo v obče smatra zaničevalce vere za svoje sovražnike ali vsaj neprijatelje, torej jim tudi ne zaupa.

Odtod tudi ime „lidová strana“, in ne „mladočeska“, „svobodomiselná“, kakor se Mladočehi tudi radi zovejo.

Od nedelje pa vémo, da je naša nova stranka v vsem jednaka mladočeski. Isto je bil povedal strankin predsednik dr. Tuček in za njim dr. Stránský. Prvi je dejal: „Lidová strana na Moravě jedná (ravna) ve shodě (sloga) se svobodomyslnou stranou v Čechách“, in dr. Stránský je dejal, da nasprotuje njegova stranka sedanjemu vladnemu zistemu, Staročehom in — klerikalizmu.

Ne moti nas v tem pobožen Grégrov govor, kakor i to ne, da se je shoda udeležil med drugimi

tujimi poslanci (Dapar, Laginja) tudi duhovnik Bianchini. Daleč so ga morali naši Mladomoravci iskati duhovnika, ki naj bi jim bil šel kot neki zaščitnik pri ljudstvu — na limanice.

Dné 12. t. m. so napovedali naši „lidovci“ boj vsem, ki so se poprej potegovali za pravice naroda, ki se še sedaj zánje boré, a ne storé tega v zvezi z njimi. Narod jim je prvo, je svetinja najdražja, in tedaj nikakor ne more domovine ljubiti tisti, kateremu je vera prva stvar. Dosedanji domoljubi so mnogo storili, mnogo dosegli, in videli bomo, koliko bodo dosegli pristaši nove stranke, ako se kaj dalje časa ohranijo na površju.

Ako bi ne bili naši dosedanji domoljubi (konservativni ali katoliško-narodni) držali roki križem, nikoli bi se ne bili „lidovci“ rodili v tem desetletju, nikoli bi ne bilo 12. t. m. prišlo k shodu toliko udeležencev. Tega tudi ne tajimo, da je treba še marsikaj novega popraviti, novega vpeljati itd., kar se more pa doseči le v slogi in ne v neslogi.

Pri shodu je govoril dr. Grégr. Prvič je bil kot poslanec govornik na Moravskem, in zato si je prizadeval za vtis. Celi čas svojega govora je bil nenavadno ginjen, — še solzil se je. Nekaj iz njegovega govora moram omeniti.

Svobodomiselná stranka na Češkem spoštuje Kristusovo vero, čisla versko prepričanje vsakega posameznika, ne sega s hudobno roko po verskem čutu, in sovražnikom služijo oni, ki mečejo med Čehe in Moravce verske prepire. Liberalna stranka hoče doseči: da se ljudstvu dobro godi v narodnem, materijalnem in svobodomiselnem oziru, kar se doseže po samopravnosti češke krone. Za vzgled je postavil govornik Ogersko, kjer je svoboda domá. Glasove „Vajanský“ je najbrž za nalašč preslišal. Laskal se je nižji duhovščini, hvalil njen „vlastenecký cit“, misleč, da bode z „lidovci“ potegnili.

V tem smislu je govoril dr. Edv. Grégr. Čudite se! Tisti mož, ki se je povsod bahal s svojim brez-

verstvom, tisti mož, ki je pri vsaki priložnosti zaničevalno govoril o duhovščini in vsem, kar je z njo v zvezi, tisti mož sleče naenkrat brezverca in obleče — katoličana. Zakaj neki? Brez dvoma se mu je zdelo prepotrebno, kakor „lidovcem“, povabiti Bianchini-ja.

Sovražnikom služijo oni, ki verske prepire mečejo med Čehe in Moravce. Kdo jih je več nametal, kakor Mladočehi s svojim matsdorjem dr. Edv. Grégrom in strankinim glasilom „Narodnimi Listy“? Hus, premnogi spisi v „Matici Lidu“, „duhovske kute“, verska šola, ali ni vse to nič? Kdo se laže, kdo vara ljudstvo, ako ni ravno Grégr, brezverec, ko se tako pobožnega dela? Da, na ta način morate nastopiti, ker Moravska je — katoliška!

Taktika Mladočehov na Moravskem je ravno taka, kakor Mladoslavencev pri vas. Mladočehi vpijejo, da čislajo vsako versko prepričanje, dasi se glasilo loči od „N. Fr. Pr.“ le po — jeziku; pri vas pa liberalci oznanjujejo neskaljeno vero Kristusovo po svetu. Da, to je liberalna taktika, in ni čuda, da se izpodtikajo ob članke, v katerih se opisuje in obsoja taka taktika.

Sevéda moramo omeniti, da so letali na glavo govornikovo v znak odobravanja in zadovoljnosti dišeči šopki, donelo burno ploskanje in klici: „Slava!“, „Výborně!“. Govor se utegne pozabiti, to pa bode gotovo poslušalcem dolgo v spominu ostalo.

O Masarykovem govoru bodem molčal.

„Lidová strana“ je pričakovala mnogo od shoda, in sedaj se govori, da je bil oni dan znamenit za Moravsko in shod sam svetoven dogodek; dalje, da spoznavata nadškof dr. Kohn in škof dr. Bauer, da se mora z novo stranko računati. Kajpada! Mazilo mora biti, a toliko koristil shod ne bode! Neki socialni vrednik se je bil o njem izrazil: „Za to ne damo nič; gospodje so nam že veliko obetali, toda storili niso za nas še ničesar!“

LISTEK

Kratek kažipot

za udeležence

slovenskega romarskega vlaka v Rim povodom

škofovske petdesetletnice svetega očeta papeža Leona XIII.

4. Dnevni red v Rimu.

(Dalje.)

Kolosej, največja zgradba v vzhodju Palatina, Celija in Eskvilina, pričel graditi Vespasijan, dovršil Tit l. 80 po Kr. Tu so bile krvave igre borilcev in zverin, prostora za 80.000 oseb; tukaj je na tisoče kristijanov prelilo kri... L. 1084 je normanski vojskovodja Robert požgal velik del te zgradbe, v srednjem veku so se tu vtaborili Frangipani, papež Benedikt XIV. je dal tu v sredi nepraviti velik lesen križ s križevim potom, laška vlada je l. 1870 odstranila to znamenje krščanske zmage.

S. Gregorio Magno: Na mestu rodbinske palače je zgradil sv. Gregor Vel. cerkev sv. Andreja, pričetkom 8. stoletja sv. Gregor II. zgradil novo na čast sv. Gregoriju Vel.; v zadnji kapeli na desni lepa relief-podoba sv. Gregorja v molitvi, zraven

celica sv. Gregorija; na levi stranska kapelica s podobo Matere Božje, ki je po izročilu govorila s sv. Gregorijem...

S. Janez in Pavel: Na mestu hiše, kjer sta bila umorjena brata sv. Janez in Pavel, ker kot kristijana nista hotela služiti odpadniku Julijanu. V srednji ladiji mesto obglavljenja obeh mučencev, trupli pod vel. altarjem; strežaj pokaže pod cerkvijo prostore stare hiše.

S. Stefano Rotondo: Okrogla zgrada iz 5. stoletja z mnogimi slopovi, ob steni mučeniške podobe iz 17. stoletja.

5. Popoldne v petek, 14. aprila: San Lorenzo fuori le mura, Terme di Diocleziano, S. Maria degli Angeli, Porta Pia, S. Agnese fuori le mura.

S. Lorenzo fuori le mura: Cesar Konstantin je zgradil baziliko nad grobom sv. mučenca Lovrencija zunaj mesta, od te stare cerkve je ostal kor za vel. altarjem; v 6. stoletju je bila dozidana večja bazilika (sedanja ladija), Honorij III. je obe združil l. 1220, slednjič je bila vsa cerkev prenovljena od Pija IX., čegar truplo počiva v spodnji cerkvi; pod vel. altarjem trupli sv. Lovrencija in sv. Stefana. Poleg cerkve pokopališče.

Nazaj gredé mimo Dijoklecijanovih kopališč v cerkev S. Maria degli Angeli, katero je zgra-

dil Mihelangelo v razvalinah Dijoklecijanovih kopališč na čast Kraljici angeljev; posvetil jo je Pij IV. l. 1561. Velike slike so bile prej pri sv. Petru. Znamenita slika na presno sv. Sebastijana od Domenichina in kip sv. Bruna.

Skozi Porta Pia, kjer so dne 20. septembra 1870 italijanske čete vdrle v Rim, do cerkve S. Agnese fuori le mura. Cesar Konstantin je nad grobom sv. mučenice Neže zgradil baziliko, papež Honorij I. v 7. stoletju obnovil. Ta bazilika, dasi ne velika, je med najlepšimi v Rimu; pod vel. altarjem trupli sv. Neže in sv. Emerencijane, v apsidi lepi mozaiki; poleg cerkve katakombe sv. Neže. Blizu sv. Neže cerkev sv. Konstanee, kjer je bila Konstantinove hči z mnogimi iz cesarske družine krščena.

V soboto, dné 15. aprila: Popoldne: Vatikanske zbirke, Sikstinska kapela, Sala Regia, Rafaelove stanze, Rafaelove loggie, pinakoteka, tovarna za mozaike.

Popoldne: Al Gesù, zgradil kardinal Aleksander Farnese leta 1575, jedna najlepših novejših cerkev; na levi oltar sv. Ignacija s truplom; sv. Trojica od marmorja s kroglo zemlje iz največjega znanega kosa „lapis lazuli“; nasproti oltar sv. Frančiška Ks. z roko svetnikovo.

(Konec sledi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 22. marca.

Državni zbor. Od 5. novembra do 20. marca je trajala budgetna debata. Če odštejemo tudi božične počitnice, je vendar to cele štiri mesece. Pa ne, da bi kdo mislil, da so bile redke seje. Kaj še. Toliko sej še nikdar ni bilo, kakor letos in so jako dolgo trajale. Kriva je največ levica, da dela tako počasi napredujejo. Levičarji bi radi vladu prisilili, da si poišče večino iz levičarjev in Poljakov. Ker pa vlada neče ali ne more izpolniti njih želje, pa zavlačujejo obravnave, češ, da pokažejo, da brez trdne večine ne gre. Toliko je gotovo, da sedanji državni zbor ne dovrši velikih reform, napovedanih v prestolnem govoru. Že tretje leto zboruje, ali še ni dovršil drugega, kakor dovolil podpora Lloyd in podunavski parobrodni družbi, vredil denarno veljavo in potrdil trgovinske pogodbe. Vse to so največ stvari, ki so le kapitalistom v korist. Z reformami, ki bi bile v prid nižjim in srednjim stanovom, pa ne gre. Levica je proti takim reformam, Mladočehi pa tako ne podpirajo nobene stvari, ki prihaja od sedanje vlade, sami pa tudi nima nobenega narodno-gospodarskega programa. Sedanja legislativna doba bode torej minola, ne da bi se bilo kaj kaj storilo v blaginjo prebivalstva in vzrok teh neplodovitosti bode nemški in slovanski liberalizem.

Mladočehi in delavci. Mladočehi so se menda hoteli prikupiti delavcem s tem, da so predlagali občno volilno pravico. Delavci pa ne verjamejo, da bi Mladočehi v resnici marali za občno volilno pravico. Kakor so na dveh shodih češki delavci naglašali, so Mladočehi stavili ta predlog samo zaradi tega, ker so vedeli, da ne bode vsprejet in so se nadejali z njim pridobiti nekoliko popularnosti. Jeden govornikov je na shodu praških delavcev obširno razkladal, kako malo resnosti je v vsem mladočeškem delovanju. Ko stavijo interpelacije, si ne preskrbe dokazov za svoje trditve. Ko jim vlada odgovori, da se je postavno postopalo, pa molče kakor ribe. V vsem delovanju odlikujejo se z neodkritosrčnostjo in lahkomiselnostjo. Delavci ne morejo zanje simpatizovati, kajti delavcem ni s tem nič pomagano, če Mladočehi predlagajo občno volilno pravico. Pomagano bi jim bilo samo, ko bi jo res dosegli. Vidi se, da delavci tudi dobro poznajo Mladočeha.

Sloga v mladočeškem taboru. Shod v Brnu, na katerem sta govorila dr. Grégr in prof. Masaryk, nikakor ni napravil sloge v mladočeškem taboru. Že poročilo o tem shodu v „Narodnih Listih“ je bilo spisano razžaljivo za realiste. Dr. Grégr govor je ta list prinesel v celoti, o dr. Masarykovem pa le malo poročila. Potem pa pravi, da ga bodo najbrž staročeški in nemški listi prinesli. Grégrov list je namreč s tem le hotel sumničiti Masaryka, da ima zveze z mladočeški stranki nasprotnimi listi, da bi ga tako pripravil ob veljavo. Glasilo realistov seveda na to ne molči, temveč prav močno v roké jemlje „Narodne Liste“, katerih glavni posel je obrekovanje. Pa še več drugih stvari vé povedati „Cas“ o dr. Grégru in njegovem glasilu. Tako „Narodni Listi“ radi očitajo realistom zveze z Nemci, ali sami pa nemškim tovarnam pošiljajo nemške ponudbe. Realistom se je očitalo, da so se pogajali s češkim namestnikom, ali dr. Grégr se je pa v neki stvari zares pogajal in je o tem še neki pisan dokument. Ta prepis kaže slogu v mladočeškem taboru. Mi se tej neslogi ne čudimo, ker drugače biti ne more, ker vsak zasleduje le svoje interese.

Narodna enakopravnost. Praški magistrat je poslal mestnemu svetu v Gablencu neko pismo s češkim napisom. Poslednji pa tega pisma ni vsprejel, temveč neodpečatnega vrnil. Dosedaj je bila navada na Češkem, da so mestne občine vsprejemale dopise v obeh deželnih jezikih. Mesto Gablene pa skuša sedaj vpeljati čisto novo prakso. Neki nemški list pa tako postopanje s tem opravičuje, da se le stolna mesta meševitih dežel morajo držati narodne enakopravnosti. Zato pa Praga mora imeti dvojezične napise ulic in mora tudi v obeh jezikih uradovati. Tako bi tudi Liberec, ko bi postala glavno mesto nemškega dela Češke, morala si omisliti dvojezične napise in v obeh jezikih uradovati. Mi na to nemamo drugega odgovoriti, da se Nemci sami ne držé tega načela v Brnu, kjer so odpravili dvojezične napise ulic.

Ogersko. Ogerski liberalci se tudi nadejajo, da dobé za civilni zakon celó v gospodski zbornici

večino. Mi mislimo, da se pač zeló varajo. Gospodski zbornica je o svojem času zavrnila predlog, s katero bi se bili dovolili zakoni mej židi in kristijani. Tedaj je bilo za liberalce v gospodski zbornici še ugodnejše, nego je sedaj. V njej so sedeli še veliki župani, ki so seveda več glasovali z vlado. Z imenovanjem pa tudi sedaj ne more vlada nakrat spraviti toliko svojih pristašev v zbornico, kolikor bi jih potrebovala, ker je trdno določeno, koliko članov sme vlada slednje leto imenovati. Jedina nevarnost je, da nekateri plemenitaši agitujejo za civilni zakon. Ker so zabredili v dolgove, bi radi dobili bogate židinke za žene. Ti plemenitaši po sorodstvu in prijateljskih zvezah nekoliko vplivajo na člane gospodske zbornice. Nadejamo se pa, da se večina gospodske zbornice ne bode dala premetiti z nobenimi agitacijami, to tem manj, ker je tudi večina ogerskega prebivalstva proti civilnemu zakonu.

Italijanske banke. Italijanski zbornici je predložila vlada poročilo o pregledovanju pri raznih bankah. Pri sicilijanski banki našle so se mnoge neurednosti, bankovcev je za jeden milijon preveč v prometu, dvomljivih dolgov je nad 12 milijonov, od katerih se bode dalo izterjati k večjemu 48 odstotkov. Temeljna glavica se je pomanjšala s 23¹/₁₀ na 15⁴/₁₀ milijona. Dobro so pa razmere pri obeh toskanskih bankah. Pri narodni banki je vse še precej v redu. Vendar je pri tej banki tudi vsekako več milijonov zgube pričakovati, posebno ker ima blizu za 30 milijonov menic, od katerih ni pričakovati, da bi se poplačale. Največji sleparije so pri rimski banki, katera bode morala prenehati. V blagajnici je 28 milijonov primanjkljaja, nepostavnih bankovcev je za 64 milijonov lir v prometu, pri terjatvah ni nobene varnosti. Razmere pri banki v Neopolju tudi neso najboljše. Od 29⁶/₁₀ milijonov terjatev se jih vsaj tretjina ne bode dala izterjati. Veliko ima ta banka razposojenega na zemljišča, ali tudi tukaj ni prave varnosti. Poročilo konstatuje, da je mej dolžniki pri bankah le malo politikov.

Ahlwardt in židje. Pri proračunski debati v nemškem državnem zboru je Ahlwardt se izrekel, da je on za pomnoženje nemške vojske, samo želi, da se troški drugače pokrijejo, nego predlaga vlada. Njemu se zdi, da je vojna nevarnost precej velika. Rusija je vedno silnejša, odkar je iztirala nekaj židov, ki so jo izpodjedali. Potem je govornik omenil raznih židovskih sleparij in pa njegove pravde, pri kateri je žid Löwe po krivem prisegel, sodišče pa pristranski postopalo. Te opazke vzbudile so velik vihar. Državni kancelar, vojni minister in Richter so se oglasili proti Ahlwardtu, da so zagovarjali žide, vojno upravo in pa sodišče. Videlo se je, kako so nekaterim gospodom židje na srečo. Posebno Richterju so židovske koristi več, nego nemški državni interesi.

Glasba.

„Stabat Mater“.

Pri vseh velikih koncertih „Glasbene Matice“ opazimo teženje po vedno višjem glasbenem izobraženju. Gallusov koncert je bil vzgojevalen za pevstvo in poslušalce, tudi zadnji si je stavil to nalogo in jo izvršil. Vendar na tej stopinji ne ostanemo; naprej! se glasi geslo. Umetnost je ocean, po katerem brodariš, ne da bi mogel reči: Preplovil sem vse. Ne; izvajaj lepote, kolikor hočeš, vedno ti ostaja še neodkritih krasot. Štiriindvajset črk imamo, ali kake ideje se dadó z njimi označiti! Dvanajst glasov imamo, torej polovico manj, a kdo bo postavil meje glasbenim mislim, idejam?

Dasi smo čuli v dosedanjih koncertih že nekoliko daljše umotvore, to pot vendar nastopi „Glasbena Matica“ z velikanskim Dvořakovim delom, „Stabat Mater“, za soli, zbor in orkester, ki bo trajalo nad dve uri. Iz ene strani je delo že nekoliko ocenil tajnik „Glasbene Matice“, g. profesor Stritof, zlasti so prezanimivi njegovi zgodovinski podatki o Dvořaku in njegovih delih. Da bode pa poslušalcem, zlasti glasbeno izobraženim, mogoče, delo poslušati z onim vspehom in koristjo, ki potem blago vpliva na um in srcé človeško, podamo v naslednjih vrstah kratko analizo. Kdor jo prouči in potem pazno posluša izvajanje dela, spoznal bode, da glasba ni samo za zabavo; da ima ona višji namen, vzgojevalen smoter, in da je skladatelj, ki kaj takega izume, vreden, da se na stran postavi drugim velemožem.

„Stabat Mater“ ni cerkvena skladba, marveč je namenjena za koncertno dvorano. Razmera je kakor v govoru: Strogo cerkven govor je pridiga, ki obdeluje predmet z dogmatičnega ali moralnega stališča; a govor, recimo v katoliški družbi, obdeluje morda ravno tisti predmet, toda bolj s stališča, ki ga zavzema lajik. Oba govora vplivata mogočno, toda vsak po svoje. Isto je v glasbi. Dvořák kaže s tem delom, da so mu poznati oratoriji do temelja; on še naslanja nekoliko nanje, vendar „Stabat Mater“ ne moremo imenovati oratorij, ker spev ni dramatičen. Oblika je tedaj originalna, in to ji da še višjo vrednost, kaže veleum v jasni luči.

„Stabat Mater“ ima deset oddelkov.

I. Čveterospev in zbor.

Orkester prične s fis, kot dominantno H-mol načina, in skozi osem taktov ti doni le fis v raznih oktavah; potem prične 2. vijolina, vijola in klarineta z glavnim motivom (glej program str. 2.), ki kromatično stopa navzdol in je, djal bi, temeljni kamen velikanske organske stavbe prvega zbora. Motiv je karakterističen, pomirljiv, modro izbran in se svojo kromatiko lepo izražuje žalost, tugo in bolečine Matere božje ter pospešuje temen karakter prvega dela. Glavni tema se oglašá zapored v vseh godalih vedno krepkeje in krepkeje, razširja se po imitacijah v raznih legah gori in doli, v nasprotnem postopu, v ožinah (Engführungen) in po krepkih sekvencah navzgor raste moč neznansko in si dá duška v mogočnem, pretresljivem, zmanjšanem septakordu tremolo ff, iz katerega akorda prihajata cello in fagot sama, in njima se kmalu pridružijo vijola, oboe in flauta v metodičnih unisono-postopih, ter glavni motiv podadó v prijaznem D-duru. Glavna misel vhoda je ta: In cruce salus; iz lesa križa prihaja odrešenje človeštvu.

Sedaj postaja ritmika vedno živahnejša, razvijajo se čarobne melodije in melodični postopi, katere bomo pozneje še večkrat občudovali. Glasba se povrača v pianissimo in tako pripravlja nastop pevcev. Vodilna misel prvega zbora je „Marijina žalost pod križem“.

Tenor prične z zamolklim glasom „Stabat mater“. — Melodija je do cela vzeta iz glavnega motiva. Tenorju se pridružijo ostali glasovi. Ko je sopran sam še enkrat podal temo v spremenjeni obliki, jame se razvijati, kakor v vrodu, umetno obdelavanje vodilne misli, zdaj mirno, zdaj zopet rastoče v krepkih sekvencah, in doseže v besedi „lacrimosa“ najmogočnejši izraz boleznega čutila.

Srednji stavek sestane iz tenor-solo (2. kitica) in sopran-solo (3. kitica); njima pritruje zbor, recitujoč: „O quam tristis & afflicta, fuit illa benedicta“. — Tretji del je ponavljanje prvega; pri besedi „tremebat“ se zbor pospne do pretresljivega H-dur-akorda in konča lepo mirno.

II. Čveterospev.

„Quis est homo“ je premišljevanje trpljenja in smrti Kristusove v najblažjem pomenu, glasba vzvišena, melodija in harmonija mirna. Pri besedah „pro peccatis“ postane čut intenziven, nekako strasten v blagem pomenu, a kmalu se povrne v prejšnjo milobo, ki prihaja iz potre človeške duše. Prava tožna pesem je, ki jo pōje skesano srce: „Daj, da čutim moč ljubezni, da se s teboj posolzim“.

Prvi del čveterospeva je kontrapunktično razvijanje glavne teme „Quis est homo“, in spominja na obliko fuge, dasi ni fuga v strogem pomenu. Temo ima alt na toniki, oboe in flauta imitujeta, orkester pa lepo spremlja. Potem povzame tenor temo na dominantni, alt pa odgovarja kontrapunktično. Tretji pride bas z isto temo, spremljan po altu in tenorju. Cello podpira glavni motiv, vijoline pa v kontrapunktičnih figurah ljubko liki arabeske krasijo petje. Četrty nastopi sopran, ostali glasovi ga spremljajo v umetnih oblikah.

Prvi del čveterospeva imenovali bi krasno, melodično andante-fugo, izvajeno na toniki in dominantni (ali kontrapunktično imitacijo), katera se sicer ne ponaša z isto čilostjo, nego navadne fuge, odlikuje se pa s toliko umetnejšo kontrapunktično obliko, s tako občutno melodiko, lahkoto in resničnostjo v izrazu, da se kaj takega težko najde.

Srednji stavek čveterospeva „Pro peccatis“ se giblje v imitatoričnih dvospevih, katere spremljajo zgolj pihala. — Tretji del je ponavljanje prvega; vendar je izraz vedno živahnejši, muzikalna vsebina vedno širša in vzvišena, proti koncu pa postajajo glasovi zamolkli in v veliki žalosti naznanjajo smrt

Kristusovo: „Vidit suum dulcem natum, moriendo desolatum, dum emisit spiritum“. Zadnje besede deklamujejo vsi štiri glasovi na tonu „e“, nje spremilajo udarci na bobenicah (Pauken). (Dalje sledi.)

Cerkveni letopis.

Jubilej.

Papeži, ki so obhajali svoj 50letni jubilej so bili: Janez XII., Gregor XII., Kalikst III., Paul III., Paul IV., Inocenc X., Inocenc XII., Benedikt XIII., Klemen XII.; Benedikt XIV., Pij VII., Gregor XVI., Pij IX.

Papeži pesniki:

znani so kot taki: sv. Damazus I., ki je pisal več pisem v verzih in „epitaf-ov“ na grobe sv. mučnikov. Sv. Gregor Veliki. Inocenc III., od katerega je krasni „Veni sancto Spiritus“, in kateremu nekateri tudi pripisujejo: „Stabat Mater“. Med poznejšimi so znani: Urban VIII., Alexander VII., Klemen VI., Tako se Leon XIII. pridružuje zdaj tem zdaj onim izmed slavnih svojih prednikov, vsem pa se pridružuje — v trpljenju za sv. cerkev.

„Katoliški.“

Znano je, da pri nas nekateri ljudje nobene besede tako težko ne slišijo, kakor pridevek: „katoliški“; naj ga že najdejo pri imenu kakega društva, ali kjer-koli. Na Angleškem se baje ravno nasprotno godi. Vse hoče biti tam — „katoliško“. „Nič ni tako čudnega“, pišejo „Cat. Times“, in ob enem tako pomenljivega v verskem oziru pri nas, kakor to, če pomislimo, kako hlastno, željno se poprijemljejo protestanti vseh sekt pridevka „katoliški“. Tako hočejo biti „katoliški“ anglikanci, „katoliški“ presbiterijanci in Bog vé kdo še vse „katoliški“. Naj bi jih skoraj to teženje po katoliškem imenu privedlo tudi do katoliške resnice, ki je hranjena v edino pravi katoliški, rimski cerkvi! — Če si pa oni toliko želé to im., se ga menda tudi nam ni treba sramovati. Liga + 74.

Na Irskem

je 3.547.307 katoličanov in 1.167.443 protestantov. V Ulstru, koder je največ agitacije proti „home-ruli“, je največ protestantov 744.859 in 874.955 katoličanov. Jako lahko umevamo tedaj, odkod izvira protiagitacija. „Landlordi“ protestantovski so toliko nesramni, da iz dobičkarije podpisujejo peticijo, češ, da se po „home-ruli“ škoduje tudi katoliški veri. Farizejska svojat!

Dnevne novice.

V Ljubljani, 22. marca.

(Leon XIII. biskupu Strossmayerju.) Zadnji čas so židovsko-liberalni listi trosili mej svet neverjetno vest, da je Strossmayer izgubil pri papežu poprejšnje zaupanje. Pismo, katero je pisal kardinal Rampolla v ime sv. Očeta, spričuje, kako neosnovane so bile te novice. Sv. Oče namreč v tem pismu zahvaljuje škofa djakovskega za toliko njegovo ljubezen, skrb in udanost, s katero je slavil papežev jubilej v svoji škofiji ter izraža željo, naj mili Bog zaslužnemu biskupu čim prej povrne zopet trdno zdravje, „ut quo diutissime vacare possis pastoralibus curis gregis tibi concrediti“, kakor veli pismo.

(Kamniška železnica.) Poslanec Kušar je v odseku za železnice državnega zbora poročal o vladni predlogi gledé državnega poročstva za lokalno železnico Ljubljana-Kamnik. Predlog ta je bil sprejet v odseku; zato tudi ni dvoma, da bo vsprejet v drž. zboru.

(Iz Rima) se nam poroča: Zadnje dni so mnogi tukajšnji listi poročali, da je italijanska vlada naznanila avstrijski, da ne bode pustila dunajske sv. Mihaela družbe v Rim, ker se boji izgredov proti romarjem. V tej zadevi se je bajé dunajski nadškof in kardinal Gruscha obrnil do Vatikana. Ker pa je mej tem vnanji minister Brin obljubil avstrijskemu veleposlaniku, da bode italijanska vlada vse potrebno ukrenila v varstvo romarjev, tudi v Vatikanu ne ugovarjajo. Seer pa je sv. Mihaela družba prevzela le posredovanje zaradi potovanja, katerega se družba kot taka ne udeleži. — Ruski car Aleksander III. je naznanil, da pošlje sv. očetu v dar več plošč in neobdelanih kosov redkega malahita in drugih dragocenih kamnov za okrasje velikega oltarja v cerkvi sv. Joahima, ki se zida blizu Vatikana v spomin škofovskega jubileja sv. očeta. — Dne 12. t. m. so sv. oče v svoji domači kapeli darovali sv. mašo, ka-

tere se je udeležilo mnogo tujcev, posebno Francozov. Popoldne ob 4. uri so v spremstvu kardinalov počastili izpostavljene relikvije frančiškanskega duhovnika sv. Ludovika, ki je bil dopoldne proglašen med blažene. Pravnuk novega blaženega, 70letni starček iz iste vasi Gaiche pri Peružiji, je bil navzoč in predstavljen sv. očetu. Navzočih je bilo pri proglašenju do 3000 oseb. — Sv. oče zopet večkrat obiščejo vatikanski vrt ter so razmerno najboljšega zdravja. — Kakor sem že sporočil, pripeljeta se dne 20. aprila nemški cesar in cesarica ter bodeta stanovale v Kvirinalu. To palačo je začel zidati papež Gregorij XIII. na prostoru, ki mu ga je podaril kardinal Este. Zrak v Vatikanu po leti in v jeseni ni zdrav, zato je Gregorij hotel zgraditi novo bivališče na zdravem kraju. Zgradbo je dovršil čez 40 let papež Pavel V.; mnogi papeži so tu stanovali po leti, nekateri celo leto; Pij IX. je stanoval v Kvirinalu od junija 1846 do novembra 1848, ko je moral pred uporniki bežati v Gaeto. Decembra meseca leta 1870 je italijanski general Lamarmora s silo vdrl v palačo ter jo ugrabil za kralja Viktorja Emanuela. Še danes so nad vhodom papeževa znamenja.

(Slovenske predstave in celjski občinski svet.) Celjski Slovenci so prosili celjski magistrat, naj jim v mestuem gledišču dovoli dve predstavi v korist šentrupterskim pogorelcem. Predvčerajšnjim je občinski svet v tajni seji odklonil to prošnjo, češ, da predstavi ni smatrati kot dobrodelni čin, temveč narodnim povodom izvirajoči manever!

(Rimskim romarjem) slovenskim utegnili bi dobro služiti „Rimska božja pot in slov. romarji (1888), spisal kanonik dr. Iv. Križanič, katero prodaja tiskarna sv. Cirila v Mariboru, izvod po 20 kr. Tudi po pošti ne stane več.

(Umrl) je na Vranskem inženir in posestnik g. Fr. Vas v 59. letu svoje dobe.

(Raspisana služba za veronauk.) Na državni višji gimnaziji v Ljubljani raspisana je za šolsko leto 1893/94 služba profesorja za veronauk. Prošnje za imenovanje službo vložiti je do 30. aprila t. l. pri c. kr. deželnem šolskem svetu v Ljubljani.

(Pogreb rajne grofinje Zofije Auerspergeve) je bil včeraj prav veličasten. Vodil ga je preč. g. general-vikar in stolni dekan dr. Henrik Pauker ob obilni asistenciji. Lepo petje pred hišo in na pokopališču so oskrbeli gg. bogoslovci. — Pogreba se je udeležilo razven sorodnikov, med njimi treh bratov grofov Korinskih, načelniki ljubljanskih oblastev dvorni svetnik baron Hein, deželni glavar O. Detela, fml. vitez Schulhavsky itd. Poleg teh in drugih odličnjakov pa se je zbralo pri pogrebu tudi mnogo revnega ljudstva iz hvaležnosti do rajne dobrotljive gospe. — Dal mili Bog pokojnici res plemeniti in dobrih del bogati gospej večni pokoj, njenim sorodnikom, vzlasti blagima hčerama Gabrieli in Marijani, kateri je tudi uvela v svetišče krščanske ljubezni, dodeli tolažbe ob bridki nenadomestni izgubi, revežem pa mnogo tako dobrotnih src, kakoršno so včeraj zakopali v prezgodnji grob!

(Bogat nabor.) Od 15. do 18. marca t. l. nabirali so pri okr. glavarstvu v Ljubljani vojake-novince iz okolice ljubljanske. Došlo je na nabor 952 mladeničev, od teh so jih potrdili 399, torej celih 41,9 odstotkov. Pa naj še kdo reče, da nimamo čvrstih fantov v ljubljanski okolici!

(„Stabat-Mater“-koncert.) Gospod Fr. Svetič, vzgojitelj na Dunaju, poslal je „Glasbeni Matici“ povodom „Stabat Mater“-koncerta 5 gld., da pomaga pokriti ogromne troške, ki jih ima zavod ob tej priliki.

(Zbiljski most čez Savo pri Smledniku.) Poroča se nam: Vso zimo so prav pridno stavili v Zbiljah leseni most čez Savo. V hudem mrazu meseca januarja je delo sicer bolj počasi napredovalo, tembolj pa so delavci pohiteli v februarju. Prve dni marca so zabili v savsko strugo že prav vse „kobile“ (velike hrastove hlode, na katerih sloni leseni most), ne da bi se bila dogodila kaka nesreča. Stavba lesenega mostu je bila pretečeni teden že tolikanj dovršena, da so za poskušnjo vpregli pred mostom konja v prazen voz, katerega je varno pripeljal čez Savo. Kakor je videti, bode most prav močan; vsa čast gosp. Josipu Keršiču, posestniku v Trbojah in načelniku okrajnega cestnega odbora, ki je od gosp. Lončariča prevzel stavbo lesenega mostu in se sploh tolikanj trudil v blagor ljudstva za napravo mostu. Te dni pripelje gosp. Lončarič iz hrvaškega Primorja 60 delavcev, da zgotové pota ob obeh savskih bregovih k mostu. Ko ti dokon-

čajo svoje delo, bode se za promet na okr. cesti med Skofjo Loko in Kamnikom tako potrební most odprl javno in slovesno.

(Ogenj.) Včeraj zjutraj ob 7. uri je bil ogenj v Terbojah. Pogoreli ste dve kajži, Boškajeva in Pevčeva. Boškaju je pogorel tudi skedenj. Ogenj je nastal, kakor se sliši, iz neprevidnosti pri peki. Pogoreleca, ki sta tudi pred desetimi leti pogorela pri velikem požaru v Terbojah, sta zavarovana. Dobro, da včeraj zjutraj ni bilo vetra, sicer bi bila zopet velika nevarnost za celo vas.

(Novice s Češkega.) Iz Prage se nam poroča dne 8. marca. Velika nesreča se je zgodila v Karlovih Varib. Pri zidanju hiše „u tři ruži“ se je razrušilo dne 13. t. m. naenkrat vse notranje zidove ter zasulo z že položenimi železnimi traversami znotraj se nahajajoče delavce. Pri reševanju nesrečnikov se je še podrló nekaj delov hiše same, kar je število mrtvih in ranjenih pomnožilo. Vseh mrtvih je 8 in težko ranjenih 14. Mojster, ki je stavbo vodil, je vsled razburjenosti obolel. Vzrok je neznan. — V Peřimovu pri Jilemnici je umrl te dni zakonnik Jože Lukeš v redki starosti 103 let. Pogreba se je udeležilo: 2 sinova, 3 hčere, 24 vnukov, 69 pravnukov in 6 pra-pravnukov. Do zadnjih dnij se je držal starček po koncu in imel jako dober spomin. — Burno sejo je imel praški mestni zbor dne 16. marca. Govorilo se je večinoma o vodji sirotišnice nadvojvodinje Gizele na Hradčinn. Očitalo se mu je več krivic. Praga plačuje za vsako siroto 254 gld. na leto, in vzlic temu so revčki slabo oblečeni, trpé pomanjkanje in se ne gleda prav strogo na vzgojo. Pri razgovoru o vodji Pour-ju so se odlikovali zopet Mladočehi. Najbrže bode vodja odstavljen. — „Umělecká beseda“ slavi dne 20. t. m. z banketom svoj 30letni obstanek. Od 48 udov, ki so jo l. 1863 ustanovili, jih je ostalo le še 14. — Dne 15. marca je umrla gospa Ana Fričova, rojena Kavalirova. Bila je pisateljica s pseudonimom Ana Sázávská. Leta 1857 je vzela za moža J. V. Friča, ki je bil leta 1848 obsojen k 18letni ječi. Bila mu je pozneje spremenjena v pregnanstvo, v katero ga je spremila žena njegova. — V Trnovanih pri Teplicah je odprla vlni osrednja šolska matica češko šolo; šteje 300 otrok. Ker se bojé nacionálni poglavarji, da ne bi postala javna, kličejo vsem nemškým delodajalcem, naj bi češkim delavcem delo vzeli. Svoj poziv sklepajo: „branimó se, dokler ni prepozno!“

(Državno prave v praksi.) Kakor znano, se v teoriji priznava Dalmacija za del trojedine kraljevine. Hrvatski ban se imenuje ban kraljevine Hrvatske, Slavonije in Dalmacije. Najvišje sodišče v Zagrebu ima tudi naslov: Stol Sedmorice za Hrvatsko, Slavonijo in Dalmacijo. Vzlic temu so pa iz Hrvatske iztirali te dni Dalmatince, ki je v Zagrebu priložil par zausnic hrvatskemu uradniku. Zastoj se je mož izgovarjal, da je po hrvatskem pravu on ravno tako Hrvat, kakor drugi v Hrvatski živeči Hrvatje. Nič ni pomagalo. Dalmatinski Hrvatje so tujei v trojedini kraljevini Hrvatski, Slavoniji in Dalmaciji. V dotični odločbi se glasi odločno, da je mož iztiran z ozemlja trojedine kraljevine Hrvatske, Slavonije in Dalmacije. Moža bi potem takem bili iztirali tudi iz njegove domovine, kar seveda le na papirju.

(Izseljenci v Brazilijo.) Pred več tedni se je v Brazilijo izselilo iz mesta Steyra več rodbin v Brazilijo. Dali so se zapeljati od sleparskih agentov, obetajočih jih doline in gore. Tudi brazilijanski konzulat na Dunaju je izseljencem mnogo lepega obetal. Odposlali so jih v brazilijansko pokrajino Rio grande de Sul. Kakor je sedaj pisal neki izseljenec, so jih grdo varali. Živine in orodja, ki se jim je obetal, jim neso dali. Delo se pa v tem kraju slabo plačuje in delati je treba 14 ur na dan. Izseljenci bi se radi vrnili, ali se ne morejo, ker iz Porta Alegre, glavnega mesta te pokrajine, ni nobene neposredne zveze z Evropo. Večina pa seveda za povrat v Evropo tudi nema denarja.

(Darilo za najboljši spis.) Neža M. Klerke, najpriljubnejša angleška katoliška pisateljica, je te dni dobila darilo 100 gvinej za svoj spis. Vsakih sedem let se enkrat izplača tako darilo za najboljši spis o kaki znanstveni tvarini. Za sedaj je bila razprava: „Kako se kaže modrost in dobrotljivost Vsegamogočnega v kakem oddelku vede?“ Za nas ni samo zanimivo, da je in sicer ženska katoliška dobila to darilo, marveč tem bolj vsebina razprave. Pri nas ni nevarnosti, da bi vseučilišča, ali naučna uprava kedaj dala kake tem podobne nasloge.

Telegrami.

Dunaj, 22. marca. Zbornica poslancev je odklonila predlog Pacakov, da se Spinčičeva imunitetna zadeva postavi na današnji dnevni red. Pri prvem branju civilno-pravdnega reda je pravosodni minister naglašal, da si je pošteno prizadeval, pridobiti veljavo javnosti in ustnosti. Tudi se je oziral na to, da bi pravosodje bilo po ceni.

Inomost, 21. marca. Cesar je obljubil, da obišče tirolsko deželno razstavo koncem septembra.

Berolin, 21. marca. V državnem zboru je odločno zavrnil državni tajnik Maltzahn Ahlwardtovo trditev, da so boljše dotacije državnih invalidnih zakladov preprečila pogajanja z velikimi borzijanci, vršeča se za kulisami. Ahlwardt je izjavil, da predloži po Veliki noči dokazila. Sklenilo se je, sejo odložiti do jutri, da bode Ahlwardt mogel predložiti dokazila.

Rim, 22. marca. Nemški cesar in cesarica prideta v Rim dne 20. aprila in ostavita Italijo dne 1. maja.

Pariz, 21. marca. Danes se je izrekla sodba v panamski pravdi. Karol Lesseps obsojen je v jednoletno ječo, Bloudin v dveletno, Baihaut v zgubo državljanske časti in petletno ječo in v plačilo 750.000 frankov glóbe. Poleg tega so obsojeni vsi trije, da imajo povrniti škodo civilnim strankam in pa 375.000 frankov likvidatorju panamske družbe.

Peterburg, 21. marca. V nasprotju s poročili pariških listov se zatrjuje, da zastran Bolgarije ruska vlada ne odpošlje nobene note in tudi ne odda nobene druge izjave.

Novi York, 22. marca. V Litchfieldu v državi Illinois je nastala eksplozija v žitnem mlinu, vsled katere je razrušenih štiri-deset hiš. 200.000 bušelnov žita in 12 železniških vagonov se je vnelo. Več oseb je poškodovanih.

Umrli so:

19. marca. Neža Kohné, delavčeva hči, 4½ leta, Streliške ulice 11, jetika. — Marija Maselj, gostija, 49 let, Kravja dolina 11, epilepsie.
20. marca. Marija Terdina, dekla, 24 let, Rimska cesta št. 17, jetika.
21. marca. Jožefa Banove, livarjeva hči, 16 dni, Cesta v mestni log 5, katar v črevih.

Tuji.

20. marca

Pri **Maliču:** Binder in Gübel, zasebnika; Daupinger, Makeš, Klaus, Horn, Russ, Hirsch, trgovci; Robitschek, Ripper, potovalec, z Dunaja. — Rossi, trgovec, iz Trsta. — Kohlm, trgovec, in Posedič iz Grada. — Loy, zasebnik, iz Maribora. — Kolarič, kanonik, iz Varaždina. — Golop iz Zagorja.

Pri **Slonu:** Weiman; Milko, Alvian, zasebni uradnik; Nowak, trgovec; Jakobljevič, potovalec, z Dunaja. — Weisenstein, trgovec, iz Iglave. — Bilowitzki, trgovec, iz Solingen-a. — Adler, trgovec, iz Plana. — Petrovič iz Grada. — Beninger, zasebnik, iz Kamnika. — Nemes, kapelan, od Sv. Jurja. — Goller iz Idrije. — Brichta iz Ljubljane.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
	opazovanja	zrakomera v mm	termomera po Celsiusu		
21	7. u. zjut.	742.9	-0.2	sl. svzh.	oblačno
	2. u. pop.	741.5	5.6	sl. vzh.	jasno
	9. u. zveč.	739.7	3.0	sl. svzh.	"
Srednja temperatura 28°, za 1-3° pod normalom.					

Zahvala.

Slavna „Kmetška posojilnica ljubljanske okolice“ blagovolila je podariti za revne učence naše trirazredne šole znesek desetih goldinarjev.

Za ta velikodušni dar se v imenu obdarovancev presrečno zahvaljujeta

J. Gams s. r. l. **F. K. Trošt s. r. l.**
predsednik kraj. šol. sveta. nadučitelj.

Studeneč, dne 21. marca 1893.

Palice

v največji izbiri po jako nizki ceni, potem lesne rezbarije in košare priporoča 158 10-6

kočevska domača industrija
F. Stampfel

v Ljubljani, na Kongresnem trgu (Tonnhalle),

Cerkvene ure,

potem ure za samostane, šole, tovarne, javna poslopja izdeluje izvrstno dobro, strokovnjaški sestavljene in narejene vsled razdelitve dela mnogo bolje in ceneje, kakor drugi konkurentje in z ugodnimi plačilnimi pogoji za župniške urade in občine

tovarna za cerkvene ure s parno vršbo 156 20-2

FR. MORAVUS v Brnu na Moravskem.

Proračuni cen zastoj in franko.

Premovane s prvimi darili v Londonu, Bruselju, Palermu, Kromerizu, Lincu, Boškoviću itd.

ZAHVALA.

Preobili dokazi v resnici krščanskega sočutja ob boleznih iskreno ljubljene nepozabne matere, visokorodne gospe

Sofije grofinje Auersperg
roj. grofinje Chorinske

mногоstranski izraženo sožalje ob njeni smrti in mnogobrojna udeležba pri pogrebu nalaga nama dolžnost pristržno zahvaliti vse vkupaj in vsakega posebej. Osobito zahvaljuje se prečast. duhovščino, vse znanee in prijatelje, pogreba se udeležujoče korporacije in vodstva raznih zavodov v svojem in imenu sorodnikov.

V Ljubljani, dne 22. marca 1893.

169 1

Gabrijela in Marijana grofinji Auersperg.

Velečastiti duhovščini in cerkvenim predstojništvom priporočam podpisano svojo izborno zalogo mnogovrstnega blagu za vsakršno

cerkveno obleko,

dalje krasno in trpežno izdelane

mašne plašče, pluvijale, dalmatike, bandera, zastave, baldahine in banderčke.

Razno blago za cerkveno perilo istotako že izgotovljeno, kakor: albe, koretije, korporale in raznovrstne rutice imam vedno v veliki izbiri v zalogi.

Naročila na vezenje izvršujem točno ter preskrbim zameno, popravo in prenovljenje starega cerkvenega orožja.

V zalogi imam tudi pasarske cerkvene izdelke, na pr.:

monštrance, svetilnice, križe, kelihe, svečnike, léstence itd.

ter izvršim naročila pošteno, točno in po primerno nizkej ceni.

Velespoštovanjem

Ana Hofbauer

v Ljubljani.

125 (12-8)

Dunajska borza.

Dne 22. marca.

Papirna renta 5%, 16% davka	98 gld. 85 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	98 " 70 "
Zlata renta 4%, davka prosta	117 " 20 "
4% avstrijska kronina renta, 230 kron	96 " 90 "
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	982 " "
Kreditne akcije, 160 gld.	353 " 50 "
London, 10 funtov strl.	121 " 25 "
Napoleonodor (20 fr.)	9 " 64 1/2 "
Cesarski cekini	3 " 73 "
Nemških mark 100	59 " 37 1/2 "

Dne 21. marca.

Ogerska zlata renta 4%	115 gld. 70 kr.
Ogerska kronina renta 4%, 200 kron	95 " 50 "
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	147 " 25 "
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	167 " "
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	197 " 75 "
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	98 " 50 "
Zastavna pisma	100 " 60 "
Kreditne srečke, 100 gld.	200 " 50 "
St. Genois srečke, 40 gld.	67 " "

4% srečke dunajske parobrodne družbe	140 gld. — kr.
Avstr. rudečega križa srečke, 10 gld.	18 " 70 "
Rudolfove srečke, 10 gld.	25 " 25 "
Salmove srečke, 40 gld.	69 " "
Windischgrazove srečke, 20 gld.	76 " "
Ljubljanske srečke	22 " 50 "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	157 " 75 "
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v. 2935	— " "
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	— " "
Papirnih rubeljev 100	127 " 25 "

List „Mercur“. Zanesljiva informacija o stalno obrestnih in dividendnih papirjih, važnih dogodkih na gospodarskem in finančnem polju, odločilnih pojavih na dunajski borzi, Světi pismeni in ustni brezplačno. Celotna naročnina s poštno pošiljati vred gld. 2-60.

Menjarnična delniška družba
„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Vestni nasveti za dosego
kolikor moč visokega obrestovanja
pri najpopolnejši varnosti
naloženih glavnice.